

Forfatter: Jacobsen, Jørgen-Frantz

Titel: Udrag fra Nordiske Kroniker

Citation: Jacobsen, Jørgen-Frantz: "Nordiske Kroniker", i Jacobsen, Jørgen-Frantz: *Nordiske Kroniker*, 1943, s. 41. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacobjf_02-shoot-idm139956848958800/facsimile.pdf (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Nordiske Kroniker

DET SUVERÆNE ISLAND

Fremtiden.

Det er i en foregaaende Kronik blevet paavist, at det moderne Islands Hovedproblem ligger i en social og kulturel Brydning mellem gammelt og nyt. Det oprindelige Bondesamfund har efterhaanden maattet vige for og er delvis blevet opslugt af en moderne Fiskeridrft i stor Stil. Byerne vokser paa Landbrugets Bekostning. Hermed er den gamle islandske Kultur i Færd med at miste sin hidtidige sociale Basis. Der er en Fare for, at Byernes bredere Lag efterhaanden skal miste deres Andel i den gamle Dannelse, som tidligere var ens for alle, og saaledes proletariseres, synke ned til at blive en ganske almindelig Lønarbejderklasse efter det sædvanlige europæiske Tilsnit. Samtidig vil Forskellen mellem denne nydannede Underklasse og det opblomstrende Borgerskab uddybes, og dette sidste vil muligvis ogsaa denationaliseres og blive et ordinært Bourgeoisie.

Vi vil nu i det følgende undersøge, hvordan man paa Island stiller sig over for disse Forhold, og paa hvilken Maade man vil søge at løse Problemerne.

Det er jo givet, at man ikke kan give Afkald paa det moderne Fremskridt og dets Frugter; men den gamle Kultur vil man lige saa lidt opgive. Det gælder da om paa bedste Maade at forene gammelt og nyt. Opgaven bliver ganske naturligt at forsøge paa at faa den gamle Kultur, Sproget, Dannelsen, Hvermands Belæsthed, omplantet i det moderne Livs Jordbund. At skabe en islandsk Bykultur, et nyt Island, hvori det gamle stadig lever videre.